

ارتقا

(ارتقا) نك استانبول و طهره ایچون
بر سنه لك آبونہ سی ۳۲ غروشددر .

صحافی بالجله ارباب قله آچیقدره هر الی
قلم طوتان یازہ بیلیر .

اداره خانه سی باب عالی جاده سنده ۴۰

نومرولی « معلومات » مطبعه سیدر .

JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTIKA

ادبیات ، فنون عسکریه ، بحریه ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعه و اکلنجہ لی فقراتدن - باحث مصور
جریده در .

هر نوع خصوصیات ایچون غزته نك مدیری
سمادتاو طاهر نك افندی حضرتلرینه مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

جمعه کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانلی غزته سیدر .

نسخه سی : ۲۵ پاره یه در

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

دکر اوفق چاقل طاشلرینه چارپه رق
شاعرانه برآهنگ وجوده کتیر یور . یا
روزکار ، بومعطر روزکار . بیلر میسک
دلارا بویکجه بن نه ایسته یورم ؟ ایسته یورم که
بولطیف ، مهتابی کیجه ده صندال ابله کره لم ..
بومهار کیجه سنک لطافتدن ، شوقندن حصه یاب
اولام . نه دیرسک ؟
دلارا :

— سز بیلر سکر ؟ دیدی . صوکر
علاوه ایتدی :
— ایسترمیسکر بر آز بیانو چالهیم ؟
— حال !

شمی جمال اوراده ، پنجره نك اوکنده
بوشب روحناز بهارک بوغاز ایچنه بخش
ایلدیکی لطافت بی مثالی راستغراق شاعرانه
ایچنده تماشا ایدرکن .

مایعدی وار

شیشمانلق وضعیفلق

کوزلک نقطه نظرندن بحث ایدلکی
زمان شیشمانلغک ایکی نوع اولدیقی اونو-
تمایلیدر . شیشمانلغک بر درجه سی واردر که
بودرجه به کن قادیلر دهه زیاده لطافت
کسب ایدرلر ، کوزلشیرلر . فقط بودرجه
تجاوز ایدیلوبده وجودده باغ علی العاده
بولوندیغی محللرده لزومندن فضله تراکم
ایده جک اولورسه اووقت بو شیشمانلقدن
اندیشه اتمک لازم کلیر . چونکه شیشمانلغک
بودرجه سی حسنی اخلاص ایدر . شیشمانلغک
بوندن دهه یوکسک بر درجه سی ، واردر که
بووظائف بدیه میزی ، سخت میزی بوزار .
حال طبعیه وجودمزرده برطاقم یاغلر
واردر . بویاغلر درینک همان آلتنده کی
انساج بدیه ده تراکم ابله اولری تضییقه ،
ضربات خارجیه قارشى محافظه ایدرلر
بو یاغلر بالخاصه قارنک وقادینلرده مملرک
آلتنده تصادف اولور . بناقلرده وکوزلر مزک
آرقه سنده وازدر . عضلاتک ، اعصابک ،
دامارلرک اطرافینده غایت جزئی مقدارده
یاغ کورولور .

انسانک سمیزلیوب ضعیفلاماسی ابله
یا تاقده کی وکوزک آرقه سنده کی یاغک مقدارینه
پک خلل کلدیکی حالده درینک آلتنده کی یاغلر
قارن و ممجهتلر نده تحوله پک زیاده معروضدرلر .
شیشمانلر ده یاغ بورالرده طویلانیز ، ضعیفلرده
بورالردن اکسیلیر . اونک ایچون انسان
سمیرمکه باشلانجه قارنلری بویور ، صوکره
بویاغلر ممه لره طوغرو حیفاز ؛ قوللره ،
باجقلره یاییلیر ، باجقلرک محیطنی بوزار ،
انسانى یچمندن حیقاریر . حاصلی آرزوق
خابق بر زمان ایچنده بوتون بدنی یاغ استیلا

دلارا

بحرری : محمد آصف
[۱۶۵ نومرولی نسخه مازدن مایعد :]

بوایکی یوز الی لیرا ابله اجرای تجارتیه
باشلا یه رق کوندن کونه معاملات تجارتیه سنی
توسیع ایدن وبوسایه ده اولدقجه کسب ثروت
ایلین حسین افندی مدت قلیله ظرفنده باغچه
قیوسنده بش اون عقار ابله استانبول جهتمده
برقوناغه وبویوک درده در ساحلخانه یه نائل
اولمش ، بعده تاهل ایدرک مسعود برعائله
تشکیل ایلیمش ، برتوبکی ، اوخیرالحافی
یتشدیررک اولندیرمش ایدی . حسین افندینک
حین وفاتنده باغچه قیوسنده کی عقار ابله
استانبول جهتمده کی قوناق وبویوک درده کی
ساحلخانه دن ماعدا برتوبکه جسم برثروت
ده انتقال ایتدی .

برتوبک عائله سی ایچون بوسوزلر کفیدر . شمدی
منیر افندی عائله سنه ارجاع کلام ایدلم :
هنکام صباوتندن بری تجارتیه مشغول
اولان منیر افندی ولایات محروسه شاهانه ده
اجرا ایلدیکی تجارت سایه سنده پک چوق
ثروت جمع وادخار ایلیرک بوندن قرق بش سنه
اول درسعاده کیش ایدی . شمدی ، منیرافند
ینک کیلر نامیله یاد ایلین عائله نك رئیسى ناشدک
منیر افندینک اوغیدر . ناشدک ، پدرینک
وفاتندن صوکره مزین خانم تاهل ایتشدیر .
ناشد بک بری قز ، دیکری ارکک اولق
اوزره ایکی چوچنی اولوب قزک آدی
درافشان ، ارککک اسمی احمد ریادر . درافشان
هنوز اون بر ، ثریا اون درت ، اون بش
باشلر نده در . ناشدک ابله برتوبک آراسنده کی
مناسبت قدیمه حسیه بوایکی عائله ییننده دخی
برحمت صمیمیه واردر .

۵

سکر سنه صوکره

لطیف ومنور بهار کیجه سی . قمر
آناطولی طاغلرینک آرقه سنندن یاواش یاواش
طلوع ایدیور . دکر ، بی مجال ، سنسمر .
خفیف بر روزکار اوزاقلردن بر بوی روحفزا
کتیریور . بولطیف ومقمر بهار کیجه سنده
مجال ؛ دکره ناظر سالونده پنجره نك اوکنه
اوطورمش ، باشی ، بر جرات ایچنده یانان
باشی خفیف خفیف وزان اولان نسیم
فرحنازه قارشى طومش اولدینی حالده ساحه
نیلگون ساده یوکسلن قمری تماشا ایدیور .
دی . بردن ، قولاغنده انجه برس ، دلارنک
سسی اهتزاز ایتدی :

— بوراده می ایدیکر ؟

باشی چویردی :

— : اوت ، دیدی ، مهتابی سیر ایدیوردم
بویکجه هوا اوقدر کوزل که ... باق شو
لطاغه : قمر ، یاواش یاواش یوکسلور .

کلیر کیدر قونوقومشو .. شو حال مسعودی
صمیم قلب ابله تبرک ایدرلر ایشته بتون
معطراب لذیده تله هرجهت مشحون ..

مسافرنه سراسر تبرکا ویریلیر

کوموشلی تپسیلر اوستنده کوزه زمزم ..
حیات نوبولور انسان بوا آیدن هر دم .

یوسف عزت

نشیده قلب

کوردم سنی ، سودم سنی ای مهر وفادار ،
کوردم سنی ، سودم سنی ای یار صفادار !
صاچ خنده لک سودیچکم . کلر او یانسون ..
یا قلاشدی سحر ، دوک صاچکی نورله یقانسون !

§

کوردکجه سنی ، برشب تابنده ده ای ماه ،
قلبمده آچار ورد خرام .. نظره سوداک !
یادکله سنک کوکم اولور .. نورلره مسکن
سنسز ایدم نام کندیغه هیچ بریری ماین .
تأثیر ایدیور . نورغرام قلیمه هرکه !

ابن الرضا : محمود فکرت

والدمک وصیتی

اولادچم ! ارتق حیاتمدن امیدم قالمدی .
یقین زمانده بنی غائب ایدم جکسک ، صوک
دفعه اوله رق سوبله یه جکم سوزلری دیکله !
دنیاده بر قیزه الک بیوک زینت ، ادب
وتربیه ؛ الک غالی شرف دخی عفت وناموسدر .
ناموسلی برقادین شایان تقدیسدر . بر مخدره
عفتی ، چالشقائلی تربیه سی سایه سنده مسعود
اوله بیلیر . ناموسکی حیاتک کی محافظه
ایت ، قیزم ! انسانلرک مدار سعا-
دتی سحی در . سرمایه زوقی ده رقی
هنرموعرفدر . چالیش ! چالیشمقدن بیزار
اوله ! سعادت ، سعیک محصولیدر . سحی دستکله
تعیش اتمکک مجبور اولدیغک ایچون اقتضار
ایت ! باق ! بر ادیب کامل نه دیمش ؟
(انسان سحی دستیه یشامه ایدرک : حیاتک
لذتی طویسون) الک امکی ابله قز ندیغک
مبلغه قناعت ایت .

مقتدر اولدیغک قدر بنی بشره اولوک
ایت . زیرا انسانه فضائل اخلاق یاقیشور :
اولادیم شو نصیحتلری اونومه ! یشادیغک
مدتجه نامی خیر ابله یاد ایدرک روحی
احیا ایدرسک .

ف . سحر

سویلی یاورولری خواب بر خیالنده
جیولداشیردی او معصوم نشته لره بوتون ..
راضطرار توکله بونلره محزون

طونوق ، طونوق باقینیردی .. فقط خار کیده جک ..

بوضعف قلبه یتر انقیاد ایلدیکی

اوزوج صافنه قارشى عناد ایلدیکی

صبح اولونجه شیوع بولدی اوده نیت حج
کولردی شمدی او ؛ اقشام قیریق طوران آدم ..
ایچنده شدت آمالی آرتیور هر دم ..

تعلقاته سراسر یاییلیدی هپ بوخبر

آقین آقین کلیرلر وداعه سرعته ،

سرسکر دوکیلیر بوشش محبتله

اواختیار معزز ایلله دوشیریور

هر احمالی تاملله بریاض کفن ..

تموج ایلده دی هر کسده بر درین شیون ..

لوازمات سیاحت بوتون حاضر لاندی .

دیمک باقینلاشپوردی مفارقت .. مغموم

اوک ایچنده قالانلر .. دماغار محموم .

بوافترای مهیجله تیره یور هر کس ..

اوپوشدیلر بوتجسزله ساده آغلاشهرق

زوالی کوزلری آرتق دموعه مستغرق

اوپیر کریمه زبونک .. کوچوک طورونلری

بر برز اوپویور احتیاج قلیله ..

بوتون غموم فراقی آزالتیور بویله .

یاندده ایشته اوشفتلی ، غمی والدیه جک ..

حیاتی کیرن کریمه اخوتله

شهب قلینی ایشار ایدردی شدتله

اوکنده دختری ... آغوش کریمه دازنده

دوماهه بر مبتسم چوچق .. ملک کی شوخ ..

باقچه بونلره اغلار .. او ، صانکه بر مجروح

واپور عزیمته باشلارکن ایشته ریختمدن ..

دموع فرقت ابله ایصالان او متدیللر

— یئوس حسرتی اظهار ایچون — سلام آور

مخوف طالعه لک انصدام مدهشنه

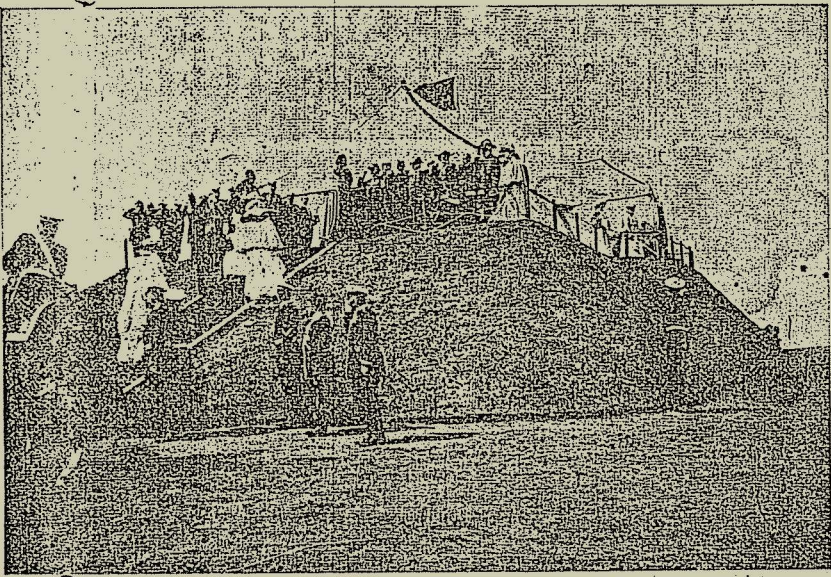
مسیر اولان اود کیزلر کلدی سرعته ..

قاووشدیلر نه آسکی حیاته محبتله .

رفاه ایچنده بوکون خانه خلقی ، غرق سرور

بتون سرور دیانتله چهره لر ممنون .

جیولداشیرینه احفاد نشته بخش درون

رسم کجیدی تماشا ایچون چار و فرانسه رئیس حکومتی حضرتانک عزیمتلی

سیاح : محمد ضیا

[۱۶۰ بجی نسخہ : دن مابعد]

یوقارودنبری تعریف ایتدی کمز او طہ لردن بعضی سنک ایچروسندہ قیادن صندوقہ دخی واردر . بو صندوقہ لک یوکسجک بر محلندہ دیوارہ اویولش رافتر کوریلورکہ ، اورالہ قدیلار قونورمش . او طہ لردن بعضی سنک ایچرولرندہ ینہ طاشدن اویولش صندوقہ لک کورلدیکی کبی جسیدلری یاتیرمق ایچون عادتاً یتاق طرزندہ اوزون سیدرلردہ بولمشد . دیمک کہ ، اوزمانلر اولولری برطاقم مخزنلر ایچروسندہ بولنان طاش کرہ ویتلرہ قورلرمش . مع مافیہ بعض ائاردن استدلال اولندیمنہ کورہ ، بو اصول صندوقہ عادتی قدر پایدار اولہ مامش .

برجوق خاطرات و آثار قدیمہ ایلہ مشحون اولان بو حوالیدہ نظر دقتی جالب دہا بعض اثار واردر کہ ، انلردہ ہب اقوام سالفہ نک بقایای مدنیتلریدر . ازجملہ : وادی بی تعقیباً شمالہ طوغری کیدلیدی حالہ بر مزارہ تصادف اولنور کہ ، طرز واسلوب انشاسنہ نظر آ روم اثریدر . مدفنک جہہ سی (دوزیق) اصولندہ ایشلمش ایکی ستون ایلہ مزین اولوب بوستو . نلرک اوستندہ عمودی چیزکی بر صاچاق وانک اوستندہ بر قورنیش واردر . قورنیشک وقیلہ قرمزی بویا ایلہ ملون اولدینی اثار باقیہ سیلہ اکلا شلمقدہ در .

(کردک قیاسی) دینان بومدفن ایکی او طہ دن عبارت اولوب ، روایات محلہ یہ باقیلورسہ بر زوج ایلہ زوجہ بوزایہ دفن ایدلش بوندن طولای بونام ایلہ شہرت بولمشد . مدفنک جہہ سی شرقہ متوجہ در .

بو حوالیدہ (طوغانی درہ) دینان بروادی واردر کہ ، بعض مورخینک روایتلرینہ کورہ ، بورادہ وقیلہ پک چوق اہالی اسکان ایتمشد . قیالزک اویوقلرینہ باقیلورسہ ، بو حوالی اقوام قدیمہ سنک بوالتحاکاہ طبعیدہ انرار حیات ایتدکرینہ حکم ایدیلور . (طوغانی درہ) وادیسنہ حاکم ومنفرد یوکسک برقیانک تپہ سندنہ (بیشمش قلعه سی) واردر . قلعه یہ کیدہ جک یولک بعض محللری ، عارضہ لی بر حالہ کتیرلش ، مردیونی دہ قیادن یایلمشد .

قلعہ نک ایچندہ صو حفظہ مخصوص خزینہ سی ، صہرنج کبی شیلر کوریلہ میورسہ دہ ، صو کرہ لری درونندہ اسکان ایدلش اولدینی بعض علاوات وانشا ائدن استدلال اولنقدہ در . بو قلعہ نک (فریژی) لیلر دورندہ اولدقجہ معمور برقصہ ایدوکنہ شہہ ایدیلہ مز . خلاصہ کلام ، ذروہ لری جام اغاجلریلہ مستور و مزین اولان بو حوالی طاغلرینک اتکرنندہ بر چوق مدفن کوریلور . (طوغانی درہ) وادیس قیشین (سیدغازی) ایرماغنک منبعندن آریلان بر درہ واسطہ سیلہ سقی واروا ایدلمکدہ در .

(طوغانی درہ) سندن (میداس) ک مدفنہ طوغری چیفلدینی حالہ (یاپول طافی) یایلا سندن کچن طریقہ تصادف اولنور . بوجوار دہ دخی بر چوق (فریژی) اٹاری جالب

نہ قدر چوق حال استراحت وسکونندہ طوتو . لہجق اولورسہ یاغک تراکمی اوقدر چوق اولور .

حاصلی بر طرفدن پک مبذول غدا ، نہ کبی مواددن مرکب اولورسہ اولسون سمیزلکہ باعث اولور . مع مافیہ یاغلی غدالر بو نتیجہ بی دہا محقق بر صورتندہ حاصل ایدرلر . دیگر طرفندن دہ تشکل ایدن یاغ وجوددہ بریکیر بوتراکم استراحت وسکونن ایلہ تزیید ایلر .

ہرکس بیلرکہ چوق ینلر ، چوق ایچنلر سمیرلرلر . چوق ترہ یاغی ، زیتون یاغی ، یاغلی ات وامثالی شیلر ینلر بالخاصہ سمیرمکہ میالدرلر . فقط غایت مبذول اولمق شرطیلہ اونلی ، شکرلی آزو تلی غدالردہ عینی نتیجہ بی حاصل ایدہ بیلر . مشروبات ایچندہ بویلہ در مشروباتک افراط ایلہ ایچلمسی شیشمانلغہ بادی اولور . فقط بونلرک ایچندہ بالخاصہ بعضیلری انسانی سمیزمک خاصہ سنہ مالکدر . فرضا بیرانک بوبادہ پک شہرنی واردر . بیرا مملکتی اولان آلمانیا دہ ہر بردن زیادہ شیشمان واردر . اسپرٹونک دہ بویلہ تأثیری مشہود اولورسہ دہ بو تحول ایدہ بیلر . افراط ایلہ اسپرٹو ایچنلر اکثریا سمیرلرلر . چونکہ یاغک بدنن قولا یلقلہ طرد و اخراجسنہ باعث اولہجق بر طاقم عملیات کیمیویہ بدنہ نک وقوعنہ اسپرٹو مانع اولور . مع مافع بعض دفعہ اسپرٹو قارہ جکر ومعنہ خستہ قلرینہ باعث اولہرق انسانی ضعیفلاتیر .

شیشمانلغک اسبابی تشکیل ایدن بو احوال اطرافندہ دہا بر طاقم شرائط خصوصیہ واردر کہ بونلردہ قولایجہ ایضاح اولونایلیر . فرضا متاہل ارکک وقادنلر بکارلرہ نسبتلہ سمیزلکہ دہا زیادہ میالدرلر ، نیچن ؟ چونکہ اولیک حالندہ تغدی دہا منتظم ، دہا مبذول دہا نفیسدر . انساندہ دہا زیادہ برمنونیت ، فکر دہا زیادہ استراحت واردر . بوفوائدہ حیات عالمہ دہ کی انتظام دہ علاوہ ایدیلہ جک اولورسہ تآھلک بعضاً ایجاب ایتدیکی میاغل کتیرہ نک تلافی اولٹہ بیلہجکی آکلا شیلر .

تآھلک سمیزلک اوزرندہ کی تأثیری اولجہ حظوظات زہرویہ نک کثرت و تکررینہ عطف اولمش وا کثرتلکانک شیشمانقلری ردلیل اولمق اوزرہ اراٹہ ایدلمشیدی . طالبو کہ حظوظات زہرویہ نک انسانی ضعیفلاتہجی بوکون مثبت اولدینی کی الفتہ لردہ کی شیشمانلغک دہ مشغول اولمادقلری زمانلری بیوب ایچمکہ ، اویومعہ حصر ایتلرندن ایلری کلدیکی اشکاردر .

مابعدی وار

ایدر و انسان غایت پیچمنبر بر منظرہ پیدا ایلر .

شیشمانلق دوام ایدہ جک اولورسہ کندیلرندہ یاغ بولنامق ایجاب ایدن قلب ، قارہ جکر ، بورک کبی اعضای داخلہ مزندہ یاغلہ قایلانہرق برطاقم عوارض وخیمہ تحدث ایلر . بونک ایچون چوق شیشمانلردہ وظائف ہضمیہ مختلدر ، بونلر نفس الیرکن مشکلات جکرلر ، ارککار دہ عدم اقتدار ، قادیلردہ عقامت باش کوستیر . عضلات یورولور ، انسانہ برعطالت جسمانیہ کلیر . اکثریا بوکا برعطالت فکریدہ رفاقت ایدر . فقط ہر حالہ شوراسی محققدرکہ شیشمانلق کوزلکہ پک زیادہ نقیصہ ایراث ایدر . بعضاً بوشیشمانلق عقلہ حیرت ویرہ جک درجہ یہ واصل اولور . فرضا درت یاشندہ ایکن ۱۰۴ کیلو غرام کان چو جوقلر کورلمشدر . ۶۰۶ لیبرہ نقلتندہ برانکلیر معرفدر .

بوقدر دہشتلی ریشمانلق ناضل اولور دہ وقوعنہ کلور ؟ تعیر دیگرلہ شیشمانلغک سبیلری ندر ؟ بومسئلہ نک حللی بولمق ایچن وجود مزندہ حاصل اولان باغلرک زردن نشئت ایتدیکی ونہ تی نحو لانہ لوغرا دقلری مختصراً ایضاح ایتک ایجاب ایدیور . حیوانات و نباتادن اخذ ایتدیکم غدا لرمزدن بر جوقلرہ مواد شحمیہ واردر . بویاغلر مادہ انبویہ ہضمیہ مزہ کیرنجہ برطاقم عصارات مختلفہ ایلہ تماسدہ بولورلر . بومختلف عصارلر اولنلری قانہ قاریشہجق بر حالہ کتیرمکہ خدمت ایدر . یدیکم یمک غایت یاغلی مادہ لردن مرکب اولونجہ بونلرک ہضمی عقیندہ قائم عادتاً سود کی برزک پیدا ایلر . انشتہ وجوددہ حاصل اولان یاغلرک منبجی غدالر مزندہ کی مواد شحمیہ در . اونلی وشکرلی مادہ لردہ یاغ حاصل ایتدکری کبی ات ، بالقی ، یومورطہ ، سوت دہ یاغ پیدا ایدرلر . فرضا آریلر منحصرراً شکر ایلہ بساندکری حالہ بالموئی یاپورلر . بالموئی ایسہ بر مادہ شحمیہ در . غدا اولہرق کندیلرینہ یالکیز ات ویریلن کوپکیرک سمیر دکلری دہ کورلمشدر .

اونلی ، شکرلی ، آزو تلی مادہ لک انبویہ ہضمیہ دہ نہ کبی عملیات کیمیویہ دن کچدکن صوکرہ یاغ حالہ کلدکری تفصیل ایتہ جکر . یالکیز بونلرک برقسمنک یاغ حالہ کلدکری بیلک بزم یتیشیر . بوسورتلہ حصولہ کان یاغ ایکی معاملہ یہ اوغرا در . بر ترہ قاریشہرق یاخود قادیلردہ سوت ایلہ برابر یاخود دہا باشقہ صورتلرلہ بدنن چیقار . قسم اعظمی ایسہ بدنک بر آرا اول سویلیدی کمز اقسامندہ تراکم ایدر . افراط ایلہ بیلہ بن بر حیوان